

ROLNICZY, HANDLOWY I PRZEMYSŁOWY.

Dnia 13 Lutego 1885 roku.

№ 6

1 (13) Lutego 1885 r.

Konkurs wzorowych gospodarstw rolnych.

Pomiędzy przedmiotami mającymi uleść porównawczemu ocenieniu na tegorocznej wystawie, bardzo ważne zajmują miejsce: plany i opisy urzędzeń gospodarstw rolnych i rolniczo-fabrycznych, oraz plany i opisy gospodarstw włościańskich (dział X programu wystawowego). Załączony poniżej szczegółowy konkurs dla gospodarstw wzorowych większych, średnich i małych rozwija bliższy cel i zadanie, jakie kierujący wystawą osiągnąć pragną. Zbytecznym byłoby rozwodzić się nad ważnością wiadomości, jakie tą drogą zebrane być mogą. Gospodarze krajowi znajdują w nich cenne dla siebie wskazówki postępowania, światły ogół publiczności naszedł, kwestyami ekonomicznymi zajmującej się, zaczerpnie z tego źródła materiały do wywodów i wniosków, dotyczących przyszłości produkcji rolniczej, tak silnie w obecnych okolicznościach u podstaw swoich zachwianej. Ponieważ jednak niełatwo przychodzi skłenić odznaczających się gospodarzy tego kraju do przedstawienia przed oczyma ogółu pełnych zasługi usiłowań na polu praktycznej działalności, z pomyślnym odniesionych skutkiem, komisya postanowiła do współdziałania w pracy zaprosić osoby, które wpływem swoim zechcą zachęcić rolników do zasilenia rzezczonego konkursu szczegółowym opisem ich gospodarstw, ze zwróceniem ich uwagi na doniosłość usługi, jaką w ten sposób ogółowi współziemian oddać mogą. Podobnie niesłychanej wagi dla świadomości ogólnej są opisy gospodarstw małych, w danej okolicy odznaczających się i postaranie się o to, ażeby znalazł się w ich sąsiedztwie światły ziemianin, któryby według wskazówek konkursu opisu ich dokonał. Najdalszy termin nadsyłania opisów gospodarstw wielkich, średnich i małych oznacza się na dzień 15 kwietnia r. b. Opisy powinny być przesyłane pod adresem komisji wystawowej, Krakowskie Przedmieście Nr. 30 (pałac hr. A. Potockiego) w Warszawie.

Komisya wystawowa równocześnie wybrała grono sędziów, którzy: 1) uproszeni będą do obejrzenia z wiosną r. b. gospodarstw, jakich opisy nadejdą, a do których to komisya wystawowa po dwóch lub trzech, danej miejscowości najbliższych, poszczególnie wydelegować sobie pozwoli; 2) do zjechania w czerwcu r. b. w porze wystawy do Warszawy, celem porównawczego ocenienia i odpowiedniego odznaczenia wyróżniających się gospodarstw. Do przewodniczenia na zebraniu sędziów wydelegowany jest członek komisji, p. Adam Goltz.

Gospodarstwa do konkursu na wystawie rolniczo-przemysłowej przedstawione, rozdzielają się na: I. Kilkofolwarczne, stanowiące jedną całość pod względem administracyjnym. II. Jednofolwarczne duże, mające przestrzeń większą od 300 morgów. III. Średnie, o przestrzeni większej nad 30 morgów. IV. Drobne, posiadające przestrzeń mniejszą niż 30 morgów.

A. I. Gospodarstwo kilkofolwarczne i jednofolwarczne duże.
II. Jednofolwarczne większe. III. Jednofolwarczne średnie.
a) Wiadomości ogólne. 1) Położenie: gubernia, powiat, gmi-

na, parafia, stacya pocztowa, warunki klimatyczne i geognostyczne. Przestrzeń ze szczególnym wykazaniem ilości gruntów ornych, łąk, pastwisk, lasów, wód, nieużytków o ile możliwości poparte mapką odrębną. Środki komunikacyjne, odległość od rynków zbytu, zakładów fabrycznych i przemysłowych, związek z rolnictwem mających. Stan ludności, jej wykształcenie, szkółki, zapewnienie pomocy lekarskiej, kassy pożyczkowe, środki zastosowywane w celu umoralnienia i pobudzenia do pracy.

3) Czynniki gospodarcze. Rodzaj warstwy rodzajnej i podłoża, z wykazaniem różnic na łanach pojedynczych pod względem natury gruntu i jego położenia. Plan sytuacyjny budynków gospodarczych, ogrodzeń i ich opis ze szczególnym uwzględnieniem ulepszeń przez kierującego gospodarstwem wprowadzonych. Rozkasyfikowanie gruntów ornych, łąk i pastwisk, podług klasyfikacji przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie przyjętej. Ilość i jakość inwentarza roboczego. Cena służby stałej, najmu dziennego, roboty akordowej i środki przedsiębrane w celu jej zwiększenia. Wysokość kapitału obrotowego. Czy gospodarstwo prowadzone przez właściciela samego, lub jego zastępcę, czy też oddane w dzierżawę, i w tym ostatnim razie na jakich warunkach? W gospodarstwach kilkofolwarczych opisać ustrój ogólny zarządu i wzajemny stosunek gospodarczy pomiędzy pojedynczymi folwarkami.

3) Służebności szczegółowe, wyjaśnienie tak pastwiskowych, jak i drzewnych i t. p., i wpływ, jaki na gospodarstwo folwarczne wywierają.

b) *Gospodarstwo rolne.* 1) Kierunek produkcji roślinnej, opis plodozmianów i motywa ich wprowadzenia. 2) Uprawa mechaniczna, sposób jej prowadzenia, narzędzia w celu tym używane, jako to: plugi, pogłębiacze, radła, drapacze, spulchniacze, brony, walce i t. d. Głębokość órek i ich następstwo, wykonywanie i ilość robót pomocniczych. 3) Uprawa chemiczna. Wykazanie produkcji nawozu przez każdy gatunek inwentarza w stosunku do ilości zużytej paszy, zapewnienie dostatecznej ściółki i środki przedsiębrane w celu zwiększenia jej ilości, sposób przechowania nawozu i obchodzenia się z nim w budowlach i na okólnikach, urządzenie tych ostatnich. Zakładanie i prowadzenie kup kompostowych, użycie nawozów pomocniczych, jako to: popiołów, marglu, wapna, gipsu, maczki z kości i t. d. Stosowanie torfów i szlamów. Ogólna ilość produkowanego nawozu, siła, kolej gnojenia, czy ustrój gospodarstwa rolnego pozwala na wywózkę nawozu we właściwych peryodach? Obchodzenie się na polu z nawozem wywiezionym. 4) Osuszenie pól, wyrównywanie ich powierzchni, usunięcie kamieni i gniazd zwianych, wypalanie gruntów gliniastych, prowadzenie karczunków i t. d. 5) Wyrozumowany i szczegółowy opis sposobu uprawy pod każdą z roślin gospodarczych. Wybór i przygotowanie nasienia, wykonanie zasiewu, użycie siewników, sadzenie roślin okopowych, ilość używanego nasienia. Pielęgnowanie roślin podczas ich wegeacji. Pielenie, okopywanie, obsypywanie, stosowanie pognojów. Narzędzia, przy pielęgnowaniu zasiewów używane. Środki przedsiębrane przeciw owadom uszkadzającym rośliny i chorobom roślinnym. 6) Żniwo, sposób jego wykonania, sierp, kosa, żniwiarki. Postępowanie z wyżętym lub wykoszonem zbożem, jego dosuszanie. Przeciętny koszt zbioru każdego rodzaju rośliny. Zbiór roślin okopowych (kopaczki, widelki do wyważania roślin okopowych). 7) Zwożenie zboża i roślin okopowych, ich przechowywanie w stodole i na polu w do-

wnicach. Wozy, sanie, skrzynie. Sposób młócki, młocarnie i cepy. Przeciętny koszt porównawczy omlotu ręką i machiną. Doczysszczenie ziarna i jego przechowywanie w śpichlerzach. Młynki i wialnie. Średni urodzaj w ostatnich trzech latach, z uwzględnieniem różnych odmian roślin uprawianych w danym gospodarstwie, wagi ziarna, stosunki wagi ziarna do ilości słomy i następnie ceny zboża. 8) Spostrzeżenia nad uprawą różnorodnych mniej znanych roślin gospodarczych. Produkcja paszy sztucznej i łąkowej. Rodzaj uprawianych roślin pastewnych na siano przeznaczonych, zasiewy mieszane. 9) Natura łąk i gatunek zbieranego siana, sposób zbioru, kosy, kosiarki, przetrząsacze, grabie mechaniczne. Suszenie siana i jego ilość z morgi zbierana. Nawodnianie łąk, sposób przeprowadzania tej melioracji, jej koszt i skutek. 10) Produkcja chmielu, tytoniu, marzanny i t. p. roślin fabrycznych.

c) *Chów inwentarza.* Cel i kierunek hodowli w ogóle. Sposób przygotowania paszy i jej normy dla każdego rodzaju zwierząt gospodarczych, wychów zwierząt młodych na rzeź i do chowu przeznaczonych. Użytkowanie braków i produkowanie opasów. Przy szczegółowym opisie hodowli koni, była rogatego, owiec i trzody chlewniej wskazać należy: rodzaj rasy, jej pochodzenie, sposób żywienia i pielęgnowania, koszt utrzymania zwierzęcia, wartość wytworzonych przez takowe produktów, jako to: przychowku, mleka, wełny, mięsa i t. d. Przeciętna wartość dorosłej sztuki i ostateczne rezultaty pieniężne z hodowli osiągnięte, a nadto przy utrzymywaniu krów mlecznych, ilość otrzymywanego mleka, oraz sposób spieniężania go, przy chowie zaś owiec przeciętną ilość wełny styżonej ze sztuki i średnią cenę, po jakiej w ciągu ostatnich trzech lat wełna została sprzedana. W dalszym ciągu hodowli uwzględnić należy chów ptactwa domowego, gospodarstwo rybne, pszczelne i jedwabnicze, przyczem dokładnie spisać należy sposoby i koszty utrzymania i wykazać zyski, jakie każda z powyższych gałęzi zapewnia.

e) *Gospodarstwo przemysłowe.* Opis zakładów przemysłowych w ścisłym związku z rolnictwem znajdujących się, korzyści z tego połączenia wynikające. Czy przerabia się produkt surowy wyłącznie produkcji własnej, czy też i z postronnego zakupu i w jakiej ilości? Jakie odpadki przez fabrykę są dostarczane gospodarstwu. Jak przedsiębiorstwa przemysłowe procentują?

e) *Gospodarstwo leśne.* Natura i rodzaj lasów, stan drzewostanów, czy istnieje gospodarstwo leśne i w jakim kierunku produkcji jest prowadzone? Sposób spieniężania drzewa, użytkowanie odpadków leśnych, pędzenie smoły, dziegciu, terpentyny, oleju i tranu drzewnego i t. d.

f) *Ogrodnictwo.* Obszerność ogrodów, ilość i rodzaj drzew owocowych, szkółki, użytkowanie i spieniężanie owoców, warzywnictwo.

g) *Rachunkowość.* Sposób jej prowadzenia, rejestra gospodarcze. Pogląd na stopniowy rozwój i wzrost gospodarstw, jego stan obecny w porównaniu ze stanem w chwili nabycia, zestawienie produkcji ówczesnej z teraźniejszą. Wykazanie dochodów z ostatnich trzech lat. Zestawienie dochodu czystego z wartością, jaką całość gospodarstwa przedstawia.

h) Czy i jakie w obec upadku cen, zwłaszcza pszenicy i obecnego przewrotu w stosunkach handlowych, zamierzone są zmiany w dotychczasowym kierunku produkcji gospodarczej?

B. IV. Gospodarstwa małe, najwyżej morgów 30 zawierające.

a) *Wiadomości ogólne.* 1) Położenie: gubernia, powiat, gmina, parafia, stacya pocztowa. Warunki klimatyczne i geognostyczne, oraz ekonomiczne: czy to jest kolonia w jednej nierozdzielnej całości, czy też składa się z pojedynczych rozrzuconych części? Przestrzeń ogólna osady ze szczegółowym wykazaniem, tak części pojedynczych rozrzuconych, w skład jej wchodzących, jak i ogółu ogrodów, gruntów ornych, łąk, pastwisk, lasu, wód, nieużytków, ile możliwości z dodaniem odręcznej mapki. Wspólności pastwiskowe, oraz służebności pastwiskowe i drzewne i inne osadzie przysługujące. Stopień wykształcenia właściciela i jego rodziny, z uwagą i na to, czy wprowadzone są w ostatnich czasach pewne ulepszenia i udogodnienia w urządzeniu mieszkań i w sprzętach domowych. 2) Czynniki gospodarskie. Rodzaj warstwy rodzajnej i podłoża, z wykazaniem różnic na pojedynczych kawałkach pod względem natury gruntu i jego położenia. Plan sytuacyjny budyn-

ków i jego ogrodzeń i ich opis szczegółowy. Rozkategoryfikowanie gruntów ornych, łąk i pastwisk według klasyfikacji przez Tow. Kred. Ziemskie przyjętej. Ilość i jakość inwentarza roboczego. Ilość osób rodziny właściciela składających i służby. Czy istnieje potrzeba do najmu?

b) *Gospodarstwo rolne.* 1) Kierunek produkcji roślinnej, kolej plodów. Uprawa mechaniczna, sposób jej prowadzenia, narzędzia w tym celu używane. 2) Obchodzenie się z nawozami zwierzęcymi i ilość ich rocznie produkowana. Nawozy pomocnicze. Siła i kolej gnojenia. Obchodzenie się z wywiezionym nawozem na polu. 3) Osuszenie pól, usunięcie kamieni i t. p. 4) Sposób przygotowania roli pod każdą z roślin gospodarczych. Wybór nasienia. Pielęgnowanie roślin podczas ich wegetacji, pielęgnowanie, okopywanie i t. p. Narzędzia do tego używane. 5) Żniwo. Sposób jego wykonania, sierp, kosa, postępowanie z wyżętym lub wykoszonym zbożem, jego dosuszanie. 6) Zwożenie zboża i okopowych, ich przechowywanie w stodole i na polu, piwnicach i kopcach. Wozy i sanie czy parokonne, czy jednokonne? Młocka, czyszczenie zboża i jego przechowywanie. Średni urodzaj z ostatnich trzech lat, waga ziarna, gdzie się odbywa sprzedaż zboża i po jakich cenach? 7) Uprawa roślin pastewnych: koniczyny, wyki i t. p. 8) Natura łąki i zbieranego siana. Ilość jego z morga zbierana, środki używane do poprawy łąk. 9) Produkcja roślin fabrycznych, jak buraki cukrowe, len, konopie, chmiel i t. p. gdzie się odbywa ich sprzedaż i po jakich cenach?

c) *Chów inwentarza.* Ilość i jakość inwentarza, prócz roboczego. Sposób karmienia roboczego i dochodowego inwentarza zimą i latem. Przeciętna wartość dorosłej sztuki; ilość mleka z krowy rocznie otrzymywana. Przeciętna ilość wełny z owcy; cena otrzymywana w ostatnich trzech latach za wytwarzane na sprzedaż produktów, jako to: cena przychowku mleka, sera, wełny i t. d. Rezultaty pieniężne z hodowli osiągnane. Hodowla ptactwa domowego, pszczoł i t. p., przyczem dokładnie opisać sposób i koszty utrzymania, oraz wykazać zyski, jakie pojedyncze gałęzie tej hodowli przynoszą.

d) *Przemysł.* Przemysł domowy: wyrób płótna samodzielnego, koszyków i t. p. Czy tylko z własnego produktu i czy na swoją potrzebę, lub czy i na sprzedaż w jakiej ilości i po jakiej cenie sprzedaż ma miejsce?

e) *Gospodarstwo leśne.* Jeżeli osada ma swój kawałek lasu, jaki jest rodzaj drzewa i jakie się prowadzi gospodarstwo? Czy odmładzanie ma miejsce i czy zagajniki są należycie od niszczenia strzeżone?

f) *Ogrodnictwo.* Ilość i jakość drzew owocowych, użytkowanie i spieniężanie owoców; warzywnictwo.

g) *Wykazanie przybliżonego dochodu brutto i wydatków, oraz otrzymywanego czystego dochodu po opędzeniu codziennych potrzeb właściciela i jego rodziny z nim współpracującej.*

ROZMAITOŚCI.

Ilość kwiatów używanych do perfum jest ogromna. W trzech francuzkich miastach Grass, Cannes i Nicei przeszło 12,000 ludzi przeważnie dzieci i kobiet zajmuje się zbieraniem kwiatów, obrywaniem listków i t. p. W okolicach tych miast zbierają corocznie w średnim przecięciu 2 miliony kilogramów kwiatów, przeważnie hodowanych w oranżeryach, które reprezentują kapitał 3 miliony franków, a mianowicie 500,000 kilogramów róż na sumę 400,000 fr., 80,000 kilogr. jaśminu na sumę 320,000 fr., 80,600 kilogr. fiołków na sumę 640,000 fr., 40,000 kilogr. kwiatu akacji na sumę 240,000 fr. i 20,000 kilogr. tuberozy na sumę 128,000 franków. Wszystko to razem czyni 2,720,000 kilogr. kwiatów na sumę 5,148,000 fr. Oprócz tego okoliczni właściciele zwożą ogromne masy polnych i leśnych kwiatów, a o cyfrze i jakości, jak również i o cenie takowych nie ma dotąd dokładnych danych.

Z tej ogromnej ilości kwiatów, ważącej około 3 milionów kilogramów, wyrabia się około 500,000 kilogr. różnej pomady i wonnych olejków i przeszło 1,100,000 litrów perfum.

Szkodliwość sikory ubogiej w ogrodach. Sikora wielka czyli uboga (parus major) uchodziła dotąd za wyłącznie owadożerną, pokazało się teraz, że zjada zawiązki melona i ogórków. Posądzono o te szkody pomrowie, czyli ślimaki bezskorupne, lecz poszukiwania wykazały, że nie ma pomrowia nietylko w pobliżu melonów i ogórków, ale w całym ogrodzie. Szukano więc dalej szkodnika, aż dostrzeżono zlatujące z drzew młode sikory, wylęgte w ogrodzie, które niepoprzestając na owadach, wzięły się do ogórków i melonów przez odziobywanie i zjadanie młodych ich zawiązków.

Sprawozdanie tygodniowe

Giełdy zbożowej w Gdańsku.

Gdańsk dnia 7 lutego 1885 r.

W ciągu tego tygodnia temperatura była łagodna, co wpłynęło na osłabienie lodów. Wiatr południowy i południowo-zachodni.

W Nowym-Yorku ceny pszenicy chwiejne. Ostatnie notowanie w miejscu 91½ cent., przed ośmiu dniami 91 cent., za miesiąc marzec 91⅝, przed ośmiu dniami 90⅝; cena mąki bez zmiany 3 dol. 25 cent.; zapasy skontrolowane 42,700,000, przed tygodniem 42,575,000. Ostatni transport pszenicy do Europy z atlantyckiego portu Ameryki wynosił w zeszłym tygodniu:

	do Anglii	83,000 kw.	(przed tygod.)	149,000 kw.
	do Francji	28,000 "	"	11,000 kw.
do innych krajów europejsk.		32,000 "	"	22,000 kw.
z Kalifornii do Anglii		140,000 "	"	98,000 kw.

Zeszłego roku w tym samym czasie cena pszenicy była w miejscu 1 dol. 5 cent., na miesiąc marzec 1 dol. 11¼ cent.

W Anglii w tym tygodniu żyto cokolwiek spadło w cenę, zaś pszenicę na targu angielską i obcą płacono niżej o 1 s. za kw. Mąka w skutek znacznych dowozów zagranicznych staniała o 6 p. do 1 sz. Dowozy znaczne. Dowieziono angielskiej pszenicy w zeszłym tygodniu 72,778 kwr. po przeciętnej cenie 34 sz. 6 c., w zaprzyszłym tygodniu 83,145 kwr. po przeciętnej cenie 34 sz. 11 c., w tym samym tygodniu 1884 r. 61,837 kwr. po przeciętnej cenie 37 s. 9 c. Dwieziono zagranicznej pszenicy 1,377,816 cent., mąki 492,018 cent., w zaprzyszłym tygodniu 750,067 cent. pszenicy, 408,167 cent. mąki, w tym samym tygodniu roku zeszłego 1,54,101 centn. pszenicy, 328,321 centn. mąki. Z pozostałych w końcu zeszłego tygodnia 12 ładunków pszenicy, 8 z targu cofnięto i część sprzedano, mianowicie australską pszenicę; chęć kupna dla przybyłych i jeszcze płynących ładunków pszenicy była słaba, lecz kupiono kilka płynących ładunków. Do 28-go stycznia, rachując do angielskich portów ładunki, było razem 1,994,000 psz., przed tygodniem 2,048,000, w tym samym czasie 1884 r. 1,694,000 kw.

Londyn telegrafował z targu poniedziałkowego: pszenica angielska, zagraniczna, oraz mąka tańsza o 1 s. niż w zeszłym tygodniu. Przybyłe ładunki pszenicy spokojnie, ceny stałe; we środę pszenica spokojnie, przybyło australskiej w zeszłym tygodniu 59,104 kwr., w zaprzyszłym tygodniu 32,316 kwr. Liwepol we wtorek pszenicy ceny stałe, mąki spokojnie. Hall pszenica tańsza o 1 sz. Leith: pszenicy ceny mocniejsze, mąka ospale. We Francji targi pszenicy się wzmocniły. Paryż dla pszenicy i mąki ceny cokolwiek wyższe. Belgia dla pszenicy ospale. Holandia tańsza o 3 guld. dla pszenicy. Ren ceny niezmiennione. Austria-Węgry ceny cokolwiek słabsze; Berlin dla pszenicy niezmienniony, dla żyta zaś w tym tygodniu ceny o 1 mr. tańsze.

Na nasz targ dowieziono pszenicę obficie w tym tygodniu i chęć kupna była też bardzo ożywiona. Krajową kupowano na kon-

sumcyę po mocnych cenach, tranzytową kupowali eksporterzy po niezmiennionych cenach, do Danii, oraz północnych i środkowych Niemiec. Kupiono ogółem w ciągu tego tygodnia 2800 ton i w końcu płacono za krajową jarą obsadnią 132 f. 151, czerwoną porosłą 128—132 f. 155, czerwoną 126 f. 155, czerwoną łagodną 124 f. 154, czerwono-pstrą 126 f. 154, jasną porosłą 126—127 f. 153, pstrą 128 f. 157, jasno-pstrą 127 f. 156, wysoko pstrą 128—132 f. 159—163, polską na tranzyt pstrą porosłą 127 f. 140, pstrą mokrą 120 f. 136, czerwoną wilgotną 120 fun. 136, 137, pstrą 118 f. 133, pstrą szklistą 127 f. 145, jasno-pstrą wilgotną 116 f. 133, jasną chudą 120—121 f. 142—144, jasno-pstrą 123 f. 145, wysoko pstrą 125—129 f. 150, 151 do 156, białą wilgotną 115 f. 133, białą 126 fun. 153, za rosyjską na tranzyt girkę murzącą 121 f. 126, girkę obsadnią 121 f. 133, girkę 118—125 fun. 134, 136, czerwoną wilgotną 120—124 f. 136, 137, czerwoną obsadnią 123—128 f. 135—145, czerwoną zimową obsadnią 124—126 fun. 139, czerwoną zimową 126—131 f. 144—147, czerwoną szklistą 127 f. 142, czerwono-pstrą mokrą 121 fun. 137, czerwono-pstrą 120—123 f. 136, 137, czerwoną łagodną 129 f. 147, pstrą mokrą 114—124 f. 133—141, jasno-pstrą murzącą 122 f. 134, pstrą sandomirkę 126 f. 142, wysoko pstrą szklistą 129 f. 152. m. za tonnę. Termina tranzyt kwiecień-maj płacono 146½, 147, żąd. 149, czerwiec-lipiec płac. 151½, żąd. 151½, ofiar. 151, lipiec-sierpień płac. 154, żąd. 154, ofiar. 153½.

Żyto w miejscu w tym tygodniu słabo dowiezione, sprzedawano po nieco lepszych cenach, kupiono tylko 400 ton, w końcu płacono za 120 fun. krajowe 130, 131, obsadnie 128, polskie na tranzyt 119, 120, rosyjskie chude 119; obsadnie chude 118 mr. za tonnę. Termina kwiecień-maj krajowe płac. 134, żądano 135, dolnopolskie płac. 121, ofiar. 120½. Tranzyt żąd. 120, ofiar. 119.

Jęczmień w miejscu w tym tygodniu kupowano po mocnych cenach. W końcu przyniósł krajowy duży 114 f. 134, polski na tranzyt 112 f. 121, wyborowy przedni 113 f. 140½, rosyjski na tranzyt 98 f. 106, 102 f. 103, 102 f. 109, jasny 109 f. 118, 60ty 101 f. 116 mr. za tonnę.

Groch w miejscu bardzo spokojnie. Kupowano polski na tranzyt do gotowania po 125, średni po 118, 120, na paszę 112, 113, 115, 116, wilgotny po 113, mokry pleśniwy po 103, rosyjski na tranzyt średni po 118, na paszę po 113, 114 mr. za tonnę.

Owies w miejscu krajowy kupowano po 137, rosyjski ocłony przedni 132 mr. za tonnę.

Wyka w miejscu polska na tranzyt przednia płac. 104, 125, 128, 130, mocno z owsem zmieszana 125 mr. za tonnę.

Otręby pszenne w miejscu rosyjskie z rewersem przednie sprzedano po 3 55, średnie po 3,92½ mr. za centnar.

Koniczyna w miejscu: krajowa wyborowa przednia biała płacono 60, czerwona chuda 38, 39, szwedzka 43, polska biała 43½ i 46 czerwona 39 mr. za centnar.

Konopie w miejscu rosyjskie 206 mr.

Gorczycznik w miejscu rosyjski na tranzyt 132 mr.

Rzepak w miejscu rosyjski na tranzyt letni kupowano po 200 m. za tonnę.

Okowita w miejscu ceny mocne i kupowano po 41,75, 42 mr. za 10,000 litrów %, kwiecień-maj ofiar. 43.25.

Wywieziono z portu gdańskiego w miesiącu styczniu 5998 ton pszenicy, 1353 ton żyta, 356 ton grochu, 729 ton jęczmienia, 29 ton rzepaku; w tym samym czasie 1884 r. 4141 ton pszenicy, 201 ton żyta, 97 t. grochu, 368 t. jęczmienia, 390 t. rzepaku.

Ostatnie kursa berlińskie: banknoty austr. 165,75, rosyjskie 215,35. Kr. term. weks. Warsz. 214,60.

Sobota dnia 7 lutego.

Powietrze piękne, wiatr południowy.

Pszenica w miejscu dość obficie dowieziona, krajową bardzo słabo dowieziono. Kupowano dzisiaj po niezmiennionych wczorajszych cenach i sprzedano 600 ton, między tém 140 ton ze śpichrzów. Płacono za krajową 129 fun. jasno-pstrą 153, za polską na tranzyt murzącą 126 f. 132, pstrą porosłą 127 f. 141, pstrą szklistą 123 f. 141, jasną 120—121 f. 140—143, rosyjską na tranzyt girkę obsadnią 118—123 f. 130—133, murzącą 121 fun. 127, czerwoną obsadnią 117—123 f. 128—140, czerwoną chudą 129 f. 145, czerwoną 121—126 f. 138—145, przednią czerwoną

łagodną 122 fun. 138—145, mocno czerwoną 124—132 fun. 144—148, czerwoną 115, 116, 117 f. 145, pstrą porośłą 120—127 fun. 135—144, pstrą obsadnią 119—120 f. 135, jasną porośłą 116—117 f. 135, 136, jasną porośłą obsadnią 118 f. 136, pstrą 114—119 f. 131—136, jasno-pstrą 121—125 f. 141—147 mr. za tonnę. Termina tranzyt kwiecień-maj żąd. 147, ofiar. 146½, maj-czerwiec żąd. 149½, ofiar. 149, czerwiec-lipiec żąd. 151½, ofiar. 151, lipiec-sierpień żąd. 151, ofiar. 153. Cena regulacyjna 146.

Żyto w miejscu słabo dowiezione, ceny lepsze, obrot wynosił 50 ton. Płacono za 120 fun. krajowe 130, 131, 132, podług gatunku i ważne polskie na tranzyt 121, rosyjskie chude 119 mr. za tonnę. Termina kwiecień-maj żąd. 135, dolnopolskie ofiar. 120½, tranzyt żąd. 120, ofiar. 119. Cena regulacyjna 131, dolnopolskie 120, tranzyt 119.

Jęczmień w miejscu ceny mocne i przyniósł krajowy duży 117 f. 145, rosyjski 102 f. 110, 106 f. 122, 107 f. 114, 108 fun. 115, 109 f. 115 m. za tonnę.

Groch w miejscu krajowy średni sprzedano po 125, polski na tranzyt na paszę po 110, mokry 109, rosyjski na tranzyt na paszę po 110, 113, 114, zielony po 115 m. za tonnę.

Otręby pszenne w miejscu rosyjskie z rewersem kupowano po 4,20 średnie obsadnie po 3,75, średnie po 3,95 za centn.

Wyka w miejscu polska na tranzyt obsadnia 126.

Kasza tatarczana rosyjska na tranzyt 107.

Gorzycznik w miejscu rosyjski na tranzyt podług gatunku płac. 118, 120, 122 m. za tonnę.

Okowita w miejscu ofiar. 42 mr.

Rosyjskie banknoty: Berlin 215,35, Gdańsk 116,35.

Bank Kredytowy Denimirski, Kalkstein, Łyskowski i Sp. w Torunia

Toruń dnia 7 lutego 1885 r.

Powietrze było w ubiegłym tygodniu zmienne, w początku mieliśmy mróz, następnie odwilż, a dziś znowu mały pojawił się przymrozek.

W handlu zbożowym nastąpiło osłabienie, które i w cenach i obrotach się ujawniło. Zaofiarowanie staje się natarczywszém, podczas gdy popyt jest mniejszy. Pochodzi to ztąd, że w wielu krajach spekulacya wyzyskała projekta cła od zboża, a ztąd obecnie wyczekujące zajmuje stanowisko. Nie mniej przecięż z Ameryki niższe nachodziły kursa. Widoczna, że tamże starają się przewyżkę zboża co prędzej zrealizować, lecz niekoniecznie się to udaje. Wywozy wynosiły 283,000 kwr., a więc tylko o 16,000 kw. były większe w stosunku do ilości zeszłego tygodnia, do 170,000 kwr. w równym czasie roku zeszłego. Zapasy kontrolowane pszenicy natomiast zmniejszyły się o 200,000 buszli i wynoszą obecnie 42,600,000 buszli w stosunku do 33,950,000 buszli w roku zeszłym. Targi angielskie były słabe; skutkiem licznych dowozów krajowych, jako iż powodu łagodnej temperatury i obniżki kursów amerykańskich, spekulacya się wstrzymuje, a ceny dla tego się obniżają, Giełdy terminowe były słabe, kursa pozostawały w obniżce, a obroty na placach portowych były nie wielkie. Natomiast targi francuskie były stałe, a nawet ceny nieco się podniosły, handel zaś w ogóle był spokojny. Zaofiarowanie pszenicy tak zagranicznej jak krajowej było nie wielkie, a ztąd na placach portowych mocna panowała tendencya, i obroty były małe. Mniej pomyślny był interes w Belgii, a przy obfitym dowozie sprzedający do ustępstw byli zmuszeni. Również nad Renem chęć do kupna się zmniejszyła; tylko kursa terminowe stałe się utrzymywały. W Niemczech południowych targi były spokojniejsze. W Austrii i Węgrzech eksport się zwiększył, a to z powodu projektowanej podwyżki cła na zboże w Niemczech. Handel gotowem ziarnem był ożywiony a popyt przeważał. Na placach północnoniemieckich bardzo niekorzystnie oddziaływała niepewność pod-

wyżki cła; spekulacya wyzyskała już projekta praw dotyczące cła, a obecnie wyczekujące zajmuje stanowisko. Ceny w ogóle są słabe a obroty szczupłe. Na placach portowych rosyjskich zwiększają się dowozy i zapasy żyta, gdyż odbył tegoż nie wielki. Pomimo otwartej żeglugi handel nie był ożywiony a eksport był stosunkowo szczupły.

Na naszym placu pszenica, żyto i jęczmień w stałych pozostawały cenach, a za wyborne gatunki tychże nawet wyższe płacono ceny. Pokup na groch był słaby a ceny tegoż niższe. Targ na koniczynę był spokojny; zbyt średnich i poślednich gatunków tak czerwonej jak i białej koniczyny był trudny i tylko przy niższych cenach możliwy, wyborowe gatunki natomiast dość dobre znajdowały odbył. Otręby żytnie przy braku dowozów były bardzo żądane, a ceny podniosły się o 25 mr. na 50 kilo.

Płacono za 1000 kilogr.

Pszenica transito	115—133 fun.	120—140 Mrk.
krajowa z wyrost.	120—128 "	130—140 "
krajowa zdrowa	126—131 "	140—145 "
jasna z wyrostem	120—126 "	140—145 "
zdrowa	126—133 "	145—150 "
Żyto transito	115—128 "	110—115 "
" krajowe	115—122 "	115—120 "
" "	123—130 "	122—126 "
Jęczmień rosyjski		110—130 "
" krajowy		115—135 "
Owieś rosyjski		115—135 "
" krajowy		115—135 "
Groch na paszę		110—120 "
" kuchenny		130—150 "
" Victoria		160—180 "
Zubin złoty		— — "
Zubin niebieski		— — "
Kuch rzepakowy		5,70— 5,70 "
Kuch lniany		7,00— 7,20 "
Otręby pszenne		3,75— 4 "
Otręby żytnie		4,25— 4,50 "
Koniczyna czerwona za centnar		30— 40 "
" biała		30— 55 "
Tymotki		12— 18 "

W Hamburgu na okowitę "słabsza panowała tendencya, a ceny znowu się obniżyły.

loco bez beczki	29½	0,62
wbeczkach kontrak.loco	34	0,83
na styczeń	34	0,83
na luty	34	0,83
marzec	34	0,83
na kwiecień	34	0,83
na maj-czerwiec	34	0,83
na czerwiec-lipiec	34½	0,84

co odpowiada franko Aleksandrowo po potrąceniu wszelkich kosztów i wartosci becz. za wiadro 80%/e. przy kursie 210

UWAGA. Zwracamy uwagę naszym sz. klientelli, że odebraliśmy zlecenia do zakupna koniczyn wszelkiego gatunku; prosimy więc o konsygnacye lub stałe opróbkowane oferty, gdyż jesteśmy w stanie korzystne zapewnić ceny.

Dzisiejsze kursa berlińskie.

Rosyjskie banknoty	215.50 Mrk.
Pszenica kwiecień-maj	165.25 "
czerwiec-lipiec	171.00 "
New-York	91½ "
loco Żyto loco	145.00 "
kwiecień-maj	145.50 "
maj-czerwiec	145.75 "
czerwiec lipiec	146.00 "
Olej rzepakowy, kwiecień-maj	51.50 "
maj-czerwiec	51.90 "
Okowita loco	43.10 "
kwiecień-maj	44.40 "
czerwiec lipiec	46.40 "